

๒๕. พระพุทธรูปปางมารวิชัย

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร เลขทะเบียน ชส.๑

ศิลปะล้านนา พุทธศตวรรษที่ ๒๐ (ประมาณ ๖๐๐ ปีมาแล้ว)

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานเมื่อ วันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๙

สัมฤทธิ์ ตักกว้าง ๔๓ เซนติเมตร สูงรวมฐาน ๗๑.๕ เซนติเมตร

พระพุทธรูปองค์นี้มีความงาม โดดเด่นด้วยฝีมือช่างซึ่งพบไม่มากนัก มีพุทธลักษณะจัดอยู่ในกลุ่มพระพุทธรูปล้านนาแบบสิงห์ ๑ รัชกาลพระญาภิเษก ถึงพระญาสามฝั่งแกน (พ.ศ. ๑๙๐๐-๑๙๕๕) ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยอดฝีมือล้านนาได้รับพระพุทธรูปจากลพบุรีจากสุโขทัย ขณะที่พระพุทธรูปองค์นี้ยังคงสืบทอดรูปแบบมาจากพระพุทธรูปศิลปะล้านนาระยะแรก (พุทธศตวรรษที่ ๑๙) ซึ่งมีรูปแบบของศิลปะอินเดียแบบ ปาละผ่านมาทางศิลปะพม่าแบบพุกาม แต่มีลักษณะสำคัญที่แตกต่างออกไป คือ ชายผ้าที่หน้าตักแยกออกเป็นสองชาย ไม่ใช่รูปครึ่งวงกลมคล้ายพัดอย่างพระพุทธรูปในศิลปะอินเดียแบบปาละ และศิลปะพม่าแบบพุกาม พระพุทธรูปแสดงปางมารวิชัย ประทับนั่งขัดสมาธิเพชร บนชุกฐานบัวคว่ำบัวหงายมีลายเกสรบัวและฐานหน้ากระดานหกเหลี่ยม สันนิษฐานว่าส่วนฐานของพระพุทธรูปสร้างขึ้นใหม่ภายหลัง เนื่องจากพระพุทธรูปและส่วนฐานเป็นคนละชิ้นกัน (ศักดิ์ชัย สายสิงห์ , ๒๕๕๑, ๑๖๔)

25. Buddha Statue in Subduing Mara Posture

National Museum Bangkok, registration number ชส. 1

Lanna art, 15th century CE (600 years ago) King Prajadhipok graciously bestowed the statue to the National Museum Bangkok on December 17, 1926

Bronze, lap width 43 cm, total height with base 71.5 cm.

This Buddha statue conveys a graceful character with distinctive workmanship rarely found in Thailand. Due to his unique Buddhist attributes, this Buddha image belongs to the group of Lanna Buddha images in the Singha 1 style once flourishing during the reign of Phra Ya Kue Na to Phra Ya Sam Fang Kahn (1357–1995 BC), the time when the Lanna Kingdom embraced Lankan Buddhism from Sukhothai. Though this Buddha image still adopts the sculptural forms of the early Lanna Buddha images (19th Buddhist century), which displays the Pala style of Indian art passed through the Bagan style of Burmese art, there is an important feature that is different, that is, the cloth on the lap is split into two tips, unlike a fan-like semicircular figure found among the Pala-style Buddha images of Indian art and Bagan-style Burmese art. The Buddha image in the posture of subduing Mara is seated cross-legged with legs locked together on an overturned and upturned lotus base adorned with a lotus-pollen pattern and superimposed on the hexagonal lowest pedestal. It is assumed that the base of the Buddha image was built later on because it is separable from the Buddha image (Sakchai Saising, 2008, 164).